

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium

Teie: nr

Meie: 01.07.2026 nr 1-7/2026/26-022-3

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: info@justdigi.ee

Täiendav seisukoht konkurentsiseaduse muutmise eelnõu väljatöötamiskavatsusele

Juhime tähelepanu sellele, et 23.06.2026 avaldati Euroopa konkurentsivõrgustiku (ECN) ühine seisukoht koondumiste *call-in* õiguse rakendamise kohta¹. Selles leitakse, et koondumised, mis jäävad alla koondumisest teatamise käibemäärade võivad siiski avaldada märkimisväärset mõju konkurentsile, kahjustades tarbijaid ja konkurentsitingimuste toimimist turul. Samuti seda, et *call-in* mehhanismid võivad olla tõhus ja proportsionaalne vahend tagamaks, et potentsiaalselt kahjulikud koondumised ei jääks kontrollita.

Mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid on otsustanud sätestada oma siseriiklikku õigusesse nn *call-in* õiguse, lisaks koondumise käibemääradele. Läti ja Leedu konkurentsiseadustes on see õigus juba olemas.

Kui koondumise käibemäärad tõusevad, siis tasub lisaks kaaluda ka Eestis täiendava koondumisest teatamise kriteeriumina *call-in* õiguse sätestamist. See loob võimaluse kontrollida koondumisi, mis kahjustavad või võivad oluliselt kahjustada konkurentsi, kuid mille osaliste eelnenud majandusaasta käive ei ületa konkurentsiseaduses sätestatud piirmäärasid ja millest seepärast teavitama ei pea. See on oluline just selliste tehingute osas, mille tagajärjel tekib kaubaturgudele monopolne või monopolisarnane seisund. Viimaste aastate praktikast võib näitena nimetada kinoturul toimunud tehinguid, mis viisid sisulise monopoli tekkimiseni, kuid mille osas amet koondumise kontrolli teostada ei saanud.

Call-in õiguse rakendamine ei ole ettevõtjate jaoks ülemäära piirav, kui selle kohaldamise alused on proportsionaalsed ja seaduses selgelt määratletud. Ka ei peaks olema tegemist üldise ega automaatse lisakohustusega kõigile ettevõtjatele, vaid erandliku sekkumisvõimalusega olukordades, kus tehing võib oma mõjult kaasa tuua kaubaturu olulise kahjustumise, konkurentsisure kadumise või monopolse või monopolisarnase turustruktuuri kujunemise. Ettevõtjate õiguskindlust saab suurendada sellega, et seaduses või selle alusel antavates juhistes sätestatakse *call-in* õiguse kasutamise kriteeriumid. Sellisteks kriteeriumideks võivad olla näiteks tehingu tulemusel tekkiv või tugevnev väga kõrge turuosa, olulise konkurendi kõrvaldamine turult, tehingu mõju turule sisenemise tõketele, andmete, taristu või muu strateegilise ressursi koondumine ühe ettevõtja kätte, innovatsiooni või hinnakonkurentsi

¹ https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/211087d8-fbb2-4090-9937-b6f6a19d059f_en?filename=ECN_Joint_Statement_on_Merger_Call-in_Mechanisms_23062026.pdf

vähendamise risk, samuti asjaolu, et tehing puudutab väikest, kuid majanduslikult või tarbijate jaoks olulist kaubaturgu. Samuti võib arvesse võtta, kas tehingu osaline on kiiresti kasvav ettevõtja, kelle käive ei kajasta veel tema tegelikku või lähituleviku konkurentsivõimet turul.

Selged kriteeriumid vähendavad haldusorgani kaalutlusruumi ettenägematust ja võimaldavad ettevõtjatel juba tehingu kavandamise etapis hinnata, kas tehing võib tõenäoliselt kuuluda täiendava kontrolli alla. Kaaluda tasub ka tähtaja sätestamist, mille jooksul võib *call-in* nõude esitada, samuti *call-in* juhtumi vabastamist riigilõivust.

Call-in mehhanismi eesmärk on toetada turgude tõhusat toimimist ja võimaldada märgata koondumisi, mis võivad oluliselt mõjutada konkurentsivõimet kaubaturul, kuid jääksid üksnes käibemäärade alusel muidu tähelepanuta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Anneli Laurits
667 2481
Anneli.Laurits@konkurentsiamet.ee